

YEREL BASIN'DA KENT YAŞAM GAZETESİ VE ATAKÖY GAZETELERİNİN İNCELENMESİ

Onur DİNÇER
İstanbul Aydın Üniversitesi
onurdincer9@gmail.com

ÖZ

Yerel basın yayımlandığı yörede, bireylerin sorunlarını çözmelerine yardımcı olarak, bireyler arasındaki ilişkilerin olumlu yönde gelişmesini sağlamak ve yerel düzeydeki kamuoyunun oluşmasına katkıda bulunmak amacıyla varlığını sürdürmektedir. Bunu yaparken de bir yandan yerel yönetimleri bir ölçüde denetleyerek, eleştirerek kamu görevi yapmaktadır. Yerel basın, gelişen teknolojiye ayak uydurarak tarihsel süreç içerisinde ayakta durmayı başarmıştır. Gelişen teknolojiye ayak uyduran yerel basın, internet gazeteciliğini kullanarak haber içeriklerini zenginleştirip ulusal düzeyde kamuoyuna sesini duyurabilmiştir. Yerel basın gelişen matbaa teknolojisine de ayak uydurmuş, baskı sistemlerini değiştirmiş, tiraj sayılarını artırmış ve sayfa sayılarında artış olmuştur. Yapacağım bu çalışmada makale konusuna dair 1999 ve 2013 tarihlerinde çıkan yerel basının durumu incelenmiştir. Çalışmada ki amaç, tarihsel süreçlerde önemli bir görev üstlenen yerel basının günümüzde geldiği noktaya dikkat çekmektir. Bu çalışma, arşiv taraması, metin analizi ve literatür taraması yöntemiyle yapılmış olup Mart 1999- Mart 2013 tarihlerinde yayımlanmış olan Ataköy Gazetesi ve Kent Yaşam Gazetesi incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: yerel basın, yerel yönetim, kamuoyu, Ataköy Gazetesi, Kent Yaşam Gazetesi

EXAMINING TWO LOCAL NEWSPAPERS OF ATAKÖY NEWSPAPERS AND YAŞAM NEWSPAPERS

ABSTRACT

The local press that concentrates on solving various problems of individuals in local areas, is continuing its existence in order to enhance the relationship between the members of society, and contribute to the formation of the public opinion at local level. With doing this, it inherently monitors and controls the local governance. It is deemed a noble task because it also criticizes the local governance. The local press has adapted to technological advances and this enabled the local press to enrich its content and it has survived being disappeared. Thanks to online journalism, local press have been able to reach millions of people at national level. Besides, the local press have started to use new printing technologies and this have resulted in that local newspapers have increased their circulation and they have been able to increase their number of pages that were limited before shifting to new printing technologies. In this study, the state of the local press in 1999 and 2013 are examined and the main purpose of the study is pointing out the historical evolution of the local press and which roles the local press plays today. This study was carried out by methods such as literature review, archival scanning, and text analysis, and finally “Ataköy Gazetesi” (newspaper) and “Kent Yaşam” (newspaper) which were published between March 1999 and March 2013 were examined in order to elaborate the subject.

Keywords: the local press, local governance, public opinion, Ataköy Newspaper, Kent Yaşam Newspaper

GİRİŞ

Ülkemizde basın ilk olarak, ilk Türkçe gazete sayılan 1 Kasım 1831 tarihinde çıkartılmaya başlayan “Takvim-i Vakayi” ile gerçekleşmiştir. Daha sonra basın, çeşitli dönemlerde kendini göstermiştir. Bu dönemler sırasıyla; Tanzimat dönemi, Meşrutiyet dönemi ve İstibdat dönemleridir. Bu dönemlerde basın ilerleme göstermiştir. 1831 ‘de yayımlanmaya başlayan ilk Türkçe gazetesi Takvim-i Vakayi’den sonra

yayımlanmaya başlayan gazeteler özel girişimli gazetelerdir. Bu özel girişimli gazeteler eğitimli kişiler tarafından çıkarılmıştır. Bu dönemde basın hareketlenmeye başlamış ve bir amaç doğrultusunda hareket etmiştir. Bu amaç habercilik üzerine olmamıştır. Burada ki amaç sadece vatandaşın eğitim seviyesinin yükseltilmesine yönelik olmuştur. Bu yüzden genel olarak bu dönemlerde gazetecilik mesleğini eğitim görmüş, aydınlar ve yazarlar yapmıştır.

Yerel basın görev yaptığı bölgede, il, ilçe veya kasabada bulunan bireylerin, grupların sorunlarına çözüm olabilmek ve bunun yanında yayım yaptığı bölgede kamuoyu oluşturmada katkısı büyük olmaktadır. Yerel basın kamuoyu oluşturmanın yanında aynı zamanda yerel yönetim ve bölgede yaşayan bireyler arasında köprü vazifesi de görmektedir. Böylece yerel basın bulunduğu ve yayım yaptığı bölgede önemli görevler üstlenmektedir.

Yerel basın, ülkenin geneline ulaşamayan, ulusal ve genel okuyucuya ulaşamayan, sadece bulunduğu bölgede okuyucusunun bulunduğunu söyleyebiliriz. Bununla birlikte yerel basın farklı bir şekilde de tanımlanmaktadır. Bu tanım, taşra basınıdır. Genel olarak ulusal basın ve medyada yer alamayan haberi, vatandaşa yerel basın taşımaktadır. Bu bağlamda yerel basın, bulunduğu bölgenin nabzını tutar ve o bölgenin gündemini de oluşturur. Gazete içerikleri, genel olarak ulusal haber ajansları tarafından sağlandığı için yerel sorunların kendilerine gazete içeriklerinde yer bulamamalarına neden olmaktadır. Bundan dolayı yerel basında o bölgenin her sorunu yansıtılmaktadır. Yerel ve ulusal haberi ayıran belli bir kriter bulunmaktadır. Bu kriter okuyucu kitlesidir. Genel olarak ülke gündemini oluşturan pek çok konu ülkede yaşayan tüm yurttaşı ilgilendirebilir. Fakat, bölgesel bir olay kendine ulusal basında fazla yer bulamamakta ve burada yerel basın ve yerel okuyucu kitlesi devreye girmektedir. Sonuç olarak yerel (lokal) basının, bulunduğu bölge üzerindeki etkisi büyüktür diyebiliriz.

Yerel Basın Olgusu

Yerel basın, yayım yaptığı yörelerde, bireylerin genel sorunlarına çözüm olabilmek, bulunduğu yöredeki bireyler arasında olumlu ilişkiler yaratmak, yerel manada kamuoyunun oluşmasına destek sağlamak ve bununla birlikte yerel yönetimleri de bir nebze denetleyerek, kamu yararına çalışmaktadır.

"Ülkenin tümünü yayın kapsamına alan medyaya yaygın, bölgesel ölçekte yayın yapanına bölgesel, yerel ölçekte kalanına ise yerel medya denmektedir. Yerel, bölgesel ve yaygın medyanın tümü ise ulusal medyayı oluşturur" (Gürel, 2004, 168-169).

Yerel medya kavramı, yerel düzeyde vatandaşın sorunlarına ya da onları eğlendirmek için yayın yapan gazete, radyo ve televizyonları içine almaktadır. Yerel basın kavramı ise daha çok gazeteleri kapsamaktadır. Bu gazetelerden, "Anadolu Basını" ya da "Taşra Basını" olarak da söz edilmektedir (Atabek, 2005,169). Taşra basını kavramı, günümüz basın anlayışı içerisinde pek de uygun görülmemektedir. İstanbul dışında, Anadolu'da yayınlanan gazeteler arasında ulusal basın olarak adlandırılan gazeteler de bulunmaktadır. Yine İstanbul ve Ankara'da yayınlanan ve Türkiye genelinde dağıtılan çok fazla okunmayan gazeteler de vardır. Bundan dolayı kavramı, Anadolu ya da taşra basını şeklinde adlandırılmamakta, bunun yerine yerel basın olarak tanımlanmaktadır. Yerel basın her ne kadar farklı tanımlamalarla anlatılmaya çalışılsa da, genel anlamda kabul gören bir tanımlaması vardır. Buna göre, ulusal basın kadar geniş çaplı olmayan, il, ilçe ve beldelerde günlük, haftalık veya daha farklı aralıklarla çıkarılan, yakın çevredeki bölgesel haberlere yer veren, bölgesel sorunları ve gelişmeleri öne çıkaran, ulusal gazeteler gibi her noktada bulunmayan, daha ziyade ulusal basının gölgesinde kalmış basın şeklinde tanımlanmaktadır

Yerel Basın; *"Yurdun muhtelif yerlerinde, özellikle büyük kentler dışındaki yerleşim birimlerinde, il, ilçe ve beldelerde, günlük, haftalık ya da daha fazla aralıklarla yayınlanan, yayımlandıkları mahalin haber, havadis ve sorunlarını dile getiren, halkın isteklerini ilgililere aksettirmeyi hedefleyen yazılı basın organlarıdır"* (Ünal, 1996, 1068).

Genel anlamda ele alacak olursak yerel basın, “sınırları dar ve tanımlanmış bir yörede, (kasaba, kent ya da bölge) yöre halkını bilgilendirmeye, eğitmeye, eğlendirmeye, böylece kamuoyunun serbestçe oluşmasına katkıda bulunmaya çaba gösteren kitle iletişim araçlarıdır” (Girgin, 2001, 160).

Yerel basın tanımlamalarına bakıldığında ülkemizde, farklı görüşlerin ortaya çıktığını belirtebiliriz. Ancak, bu tanımlamaların geneli kapsamlı olarak ele alındığında, ortak bir noktada toplandığı görülmektedir. Sadece, belli bir bölgede yayınlanan ve okunan, ulusal haberlerden farklı bir şekilde yerel haberlerin ve konuların yer aldığı yerel gazeteler, kapsamlı bir biçimde ortak bir ilçe veya kentte yaşamakta olan insanları ilgilendiren haberlerin yer aldığı bir gazete olarak değerlendirilebilir.

5187 sayılı Basın Kanunu'nun 2. maddesinde yerel basın kavramı "sürelî yayın", "yerel sürelî yayın", "bölgesel sürelî yayın" ve "yaygın sürelî yayın" bağlamında ele alınmış ve şu şekilde tanımlanmıştır; "Sürelî yayın: Belli aralıklarla yayımlanan gazete, dergi gibi basılmış eserler ile haber ajansları yayınlarına sürelî yayın,

Yerel sürelî yayın: Tek bir yerleşim biriminde yayımlanan sürelî yayınlar ile haftada bir veya daha uzun aralıklarla yayımlanan yaygın ve bölgesel yayınları,

Bölgesel sürelî yayın: Tek bir basın-yayın kuruluşu tarafından basılan ve en az üç komşu ilde veya en az bir coğrafi bölgede yayımlanan sürelî yayın

Yaygın sürelî yayın: Tek bir basın-yayın kuruluşu tarafından aynı isimle basılan ve en az üç komşu ilde veya en az bir coğrafi bölgede yayımlanan sürelî yayın ile haber ajanslarının yayınlarını, (<http://www.tbmm.gov.tr> Erişim Tarihi: 07.03.2015).

TÜRKİYE'DE YEREL BASIN

Türkiye'ye basın, Avrupa'ya göre daha geç gelmiştir. Yabancıların, Fransız Devrimi'nden başlayarak, İstanbul ve İzmir'de çıkardıkları Fransızca-Türkçe gazeteler olmuştur. Osmanlı sınırları içerisinde çıkan ilk gazete olan "Bulletins Des Nouvelles" (Haberler Bülteni), İstanbul'da Fransız Elçiliği basım evinde, Ağustos 1795'te Fransızca olarak basılmıştır (Girgin, 2009: 30). Bunun yanı sıra, Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'nın Kahire'de çıkardığı Vekayii Mısriye gazetesi vardır. Bunları bir köşeye koyarsak aslında Türkiye'de basının temelleri 1831'de İstanbul'da yayımlanan Takvimi Vakayi'yi ile atılmıştır. Daha sonra ikinci Türkçe gazete, 1840'ta Ceridei Havadis yayımlandı. Tarihçiler, ilk Türkçe gazete olarak Ağâh Efendi ile İbrahim Şinasi Efendi'nin 1860'ta çıkardıkları Tercümanı Ahval'i sayarlar.

Türkiye'de basının ortaya çıkması 18. yüzyılda matbaanın İbrahim Müteferrika tarafından ülkemize getirilmesi ve daha sonra da 1831'de Türkiye'de yayımlanan ilk Türkçe gazete olma özelliğine taşıyan Takvim-i Vakayi ile olmuştur. Bu tarihten itibaren Türkiye'de basın tam anlamıyla genişlemeye ve büyümeye başlamıştır. Bununla birlikte 20. Yüzyıla yaklaşırken vilayet gazeteleri ortaya çıkmıştır. Vilayet gazetesi aslında bugün için tanımladığımız yerel basındır. 1860 yılı itibari ile İbrahim Şinasi'nin tarafından Tasviri Efkâr (1862), Namık Kemal ve Ziya Paşa tarafından Londra'da yayımladıkları Hürriyet (1868), Basiretçi Ali Bey tarafından yayımlanan Basiret (1869), Aleksandr Safranyan Efendi'nin çıkarmış olduğu İbret (1870), Papadopoulos'un yayımladığı Sabah (1875), Ahmet Mithat Efendi tarafından yayımlanan Tercümanı Hakikat (1878), dönemin önemli dergileri arasında sayılabilecek nitelikte olan ve Ahmet İhsan Tokgöz'ün çıkarmış olduğu Serveti fûnun (1891), Ahmet Sevdet Efendi'nin çıkarmış olduğu İkdâm (1896), Mizancı Murat Bey'in ilk olarak Kahire'de daha sonra ise Cenevre'de çıkarmış olduğu Mizan (1897) gazeteleri yayımlanmıştır.

Osmanlı'da ilk büyük düzenleme, eyalet sistemi kaldırılarak vilayet sistemine geçişle ilgili, 7 Kasım 1864'te çıkarılan vilayet nizamnamesiyle yapılmıştır. 1864'te yerel yönetimlerle ilgili düzenlemenin çerçevesinde “eyalet sistemi kaldırılarak yerine” vilayet sistemi” getirilince her vilayette kendi gereksinmesini karşılamak için bir de basımevi kurulması, böylece o döneme kadar sınırlı bir kültürel yapı içinde bulunan bölgelerin bu açıdan gelişmeleri öngörülmüştür. Ülkede yapılan bu yasal değişikliklerle

vilayet gazeteleri oluşmaya başlamış ve her vilayette kendi bölgesinin haberlerine yer veren gazeteler çoğalarak yerel gazeteciliğin oluşmasına yardımcı olmuştur. Kısaca vilayet gazeteleri yerel basına önderlik, öncülük etmiştir. Yerel basının doğuş aşamasını oluşturan vilayet gazeteleri olmuştur. Bu arada birçok şehirde aynı isimle resmi vilayet gazetesi çıkarılmıştır. Bunun ilk örneği Niş, Silistre ve Vidin'in birleştirilmesiyle oluşturulan Tuna vilayetinde 1865'te Türkçe-Bulgarca yayımlanan Tuna Gazetesi'dir (Girgin,1997:16).

Türkiye'de gazete sayısı, sayıca inanılmaz derecede fazla görülmektedir. Gazeteler sayıca fazla ama tirajlarının da bu sayıların yanında düşük kaldığı görülmektedir. Üstünde önemle durulması gereken asıl mesele, ülkemizde gazeteciliğe bakıldığı zaman genellikle haberlerin İstanbul ve Ankara kaynaklı olduğunu görmekteyiz. Ayrıca ülkemize genel açıdan bakıldığında 1000'e yakın gazete bulunmaktadır. Tabii yerel gazeteler de bu sayı içindedir. Fakat Anadolu'da çıkan yüzlerce yerel gazete teknolojiyi kullanmadığı için ilkel seviyede kalmıştır. Buna karşılık İstanbul ve Ankara gibi önemli şehirlerde gazeteler teknolojiye ayak uydurmuşlardır ve gazeteciliğin merkezi durumundadırlar.

Yerel Basının İşlevi ve Önemi

Yerel basın, yayım yaptığı bölgede bireylerin vazgeçilmez bir unsurudur. Çünkü yerel basın, bölgede ki insanların problemlerini gündeme taşıyarak yerel yöneticilere aktarabilmektedir. Yani yerel basın, bulunduğu bölgede yaşayan vatandaşlar ile o bölgenin yerel yönetimini sağlayanlar arasında bir köprü vazifesindedir. Bununla birlikte, bölgenin sahip olduğu kültüründe gelişmesine ve bunun yanında o kültürün korunmasına destek olmaya çalışmaktadır.

Yerel basın bölgenin ve bölgede yaşayanların her türlü sorununu ve bu sorunların karşısında üretebilecek çözüm önerilerini gündeme getiren, tartışan, yerel yönetim ile merkez yönetim arasında köprü işlevi gören, halkın gözü kulağı olduğu kadar, yerel yönetimin dili de olabilen bir işleyişle, kişileri küreselleşme girdabından biraz olsun alıkoymaktadır. Aslında yerel basın bu yönüyle ülke basınına malzeme sağlamak ve onlara yardım ortamı hazırlamaktadır (Girgin, 2009:238).

Yerel basının işlevlerini kısaca şöyle sıralayabiliriz;

- * Yöneten-yönetilen ilişkisi çerçevesinde bakımından kamu hizmetlerinin halka iletilmesi,
- *Yerel yönetim ve kamuoyu arasında köprü vazifesi görmekte,
- * Bölgenin kültürüne katkı sağlar ve korur,
- *Bölge halkı arasında kamuoyu oluşturur,
- * Bölgede yaşayan vatandaşlar arasında olumlu ilişkiler kurmasına katkı sağlar,

Ulusal basın nasıl ülke genelinde bir kamuoyu oluşturabiliyorsa yerel basında yayım yaptığı bölgedeki insanları bilgilendirerek etkisi ne kadar büyük olmasa da bulunduğu bölge açısından büyük kamuoyu oluşturabilmektedir. Özellikle yerel siyaset konusunda vatandaşa olan biteni aktarmaktadır. Bulduğu bölgenin yerel yönetiminde belediye meclisini vatandaşa aktarabilmektedir. Yerel basının ayakta durabilmesi için reklamlardan yararlanması gerekmektedir. Bunu yaparken de yerel basın, yerel ekonomiyi kaldırmak ve yerel firmaların tanıtımını yaparak hem kendine hem yerel unsurlara katkı yapmaktadır.

Yerel basın, yerel bir kamuoyu oluşturabilmektedir. Alanı bulunduğu bölge ile sınırlı olduğu için etkisinin ulusal basın kadar olmayacağı aşikardır. Etkisi sadece bulunduğu bölge ile sınırlı kalacaktır. Ülkemizde her şehirde yerel basın bulunmaktadır. Her şehirde bulunmakta olan yerel basın, ellerinde bulunan olanakları ile kamuoyu oluşumuna katkı sağlamaktadırlar. Buradan yerel basının o yöre halkının bugünü ve geleceği için ne kadar önemli olduğu da anlaşılmaktadır. Buradan yola çıkarsak, yerel basının yayım yaptığı bölge için ne kadar önemli olduğunu söyleyebiliriz. Yerel basın, bölgede olan bitenden haberdar olduğu için bölgede oluşan olaylara çok yakındır. Böylece yerel basın bulunduğu bölgeyi ve vatandaşı çok yakından tanımaktadır.

Bir yerel iletişim kurumu olan yerel basın, yayınlandığı yerde, yerel kamuoyunun oluşmasında etkili kurumlardan biridir. O kent ya da bölgede yaşayanların, kendi çevreleriyle ilgili konularda dili, gözü, kulağıdır (Vural, 2007:337).

Yerel basın, bölgeyi iyi bildiği için bazı zamanlar ulusal basınada konuyu taşıyabilir ve ulusal bir gündem yaratabilir. Bu yüzden yerel basın, lokal seviyede de olsa toplum açısından önemli bir görev ve sorumluluk taşımaktadır. Özellikle yerel seçim zamanları yerel basın çok büyük önem arz etmektedir. Çünkü, yerel siyasetçiler tarafından bir propaganda unsuru olarak kullanılırlar.

Yerel Basının Tarihsel Gelişimi

Yazılı basının doğuşu ile birlikte bir yerellik kavramını da ortaya çıkmıştır. Daha sonra yerleşik yaşamın, şehir ve kasabaların büyük gelişimi doğrultusunda dar anlamda bölge anlayışı yaratmıştır. 18. ve 19. yüzyılda basının çıkarmış olduğu gazeteler daha çok dar anlamda bölge niteliğinde olan yerlerde dağıtılmıştır ve yerel basın ortaya çıkmıştır. Genel anlamda kısaca açıklamak gerekirse yerel basın kavramı dar diye adlandırdığımız bölgenin sorunlarının ve gündemini tartışmaya açan ve belirlemeye çalışan basındır. Yayımlandığı bölgede ya da yörelerde kendine özgü bir dünya oluşturmaktadır. Yerel basın, ortaya çıkması ve ilerlemesi bakımından yaygın basına benzer bir yol seyretilmiştir.

Yerel basının taşıdığı biçim ve içerik yerel basının işlevi bakımından ele alınırsa yaygın olarak adlandırdığımız basına göre farklı bir kimlik taşımaktadır. Çünkü, yerel basın bölgesel bir özellik taşımaktadır. Dar bölgelerde olan sorunlar ya da farklı bir haber niteliği taşıyan olaylar o dar bölgenin etkilenmesine, gelişmesine etki edebilir. Bu gelişme doğrultusunda vatandaş bulunduğu dar bölgede olan biten hakkında yerel basın sayesinde bilgi sahibi olacaktır. Bilgi sahibi olan vatandaşlarda olan bitenden haberdar olacağı için bölgede olan soruna karşı bilgi sahibi olabilecektir. Yerel basının kamuoyu oluşturma işlevi olduğundan söz etmiştik. Bölgede çıkan soruna karşı vatandaş bilgi sahibi olacağı için tüm vatandaşlar bilgi sahibi olmuş olacak ve birlik içinde kamuoyu oluşturularak bölgede ki sorunlara çözüm yolları bulunulabilecektir. Bu bağlamda ülkemizde yerel basının önemi çok fazladır.

Yerel basının tarih içinde gelişmesine bakacak olursak, teknolojinin etkisi dışında şehir ve nüfusun etkisini de göz ardı etmemeliyiz. Bunun en güzel örneği; İstanbul ve Ankara'dır. Bu iki metropol, şehrin nüfusu ve şehirde bulunan bölgelerin büyüklüğü çok büyük öneme sahiptir. Yerel basının bu metropol şehirlerinde basımı, dağıtımı ve büyük kitlelere ulaşması diğer şehirlere oranla daha gelişmiş ve daha hızlı ilerlemektedir. Anadolu birçok yerel gazete hala eski matbaa sistemlerine göre basımda ve internet haberciliği yapamamaktadır. Ulusal basın, ülke genelinde belli bir hedef kitlesi olduğu için her bölgeye ulaşabilmekte ve yayım gerçekleştirebilmektedir. Ancak bazı durumlarda bölgesel sorunlar tüm ülkeyi ilgilendireceği durumlarda yerel basının etkisi büyük çaplı olacaktır. Bunun için yerel basına destek çıkılmalı ve korunmalıdır.

YEREL BASININ GENEL SORUNLARI

Türkiye'de yerel basının belli başlı genel sorunları bulunmaktadır. Teknolojinin gelişmesine rağmen İstanbul, Ankara vb. şehirler dışında kalan Anadolu bölgesindeki yerel basının teknolojiyi kullanamaması yerel basının Anadolu'da ki sorunlarını göstermektedir. Ayrıca, sosyal medya ve internet haberciliği kullanılmaması da günümüzde teknolojiye ayak uydurulmadığını göstermektedir. Bunun yanında, yerel basında eğitimsiz kişilerin çalıştırılması ve reklam pastasından yeterince faydalanamamaları yerel basın için büyük bir sorun haline gelmiştir.

KENT YAŞAM GAZETESİ

1994 yılında Celal KARAALİ tarafından kurulmuştur. İlk olarak İKİTELLİ YAŞAM Gazetesi olarak yayım hayatına adım atmıştır. Burada ki amaç, İkitelli bölgesinde halkı bilgilendirmek ve kamuoyu oluşturmak olmuştur. Daha sonra arz-talep doğrultusunda büyüme başlamıştır. Bu büyüme ile birlikte ortaklar oluşmuş ve Kent Yaşam Gazetesi kurulmuştur. Kent Yaşam Gazetesi, İstanbul genelini

kapsayacak şekilde yayım yapmaktadır. 8 yıl boyunca bayilerde satış yapmıştır. Genel yayın yönetmeni Umut Veli DEVELİ, Yazı İşleri Müdürü Emel KARAKAŞ'tır.

ATAKÖY GAZETESİ

Ataköy Gazetesi 1992 yılında kurulmuştur. İmtiyaz sahibi Göksenin ATAMER İLERİ'DİR. Yayım hayatına Bakırköy'de başlamış ve hala orada devam etmektedir. Basın İlan Kurumunda destek almadan kendi özel reklam ve ilanları sayesinde gazeteyi yürütmektedirler. Sadece Bakırköy'de yayım yapmaktadırlar. Genel Yayın Yönetmeni ve Yazı İşleri Müdürü Özcan ATAMER'dir.

Tablo 1. Kent Yaşam Gazetesi 1999-2013 Yılları Karşılaştırılması

MART 1999	MART 2013
HAFTALIK YAYIM YAPMAKTADIR	HAFTALIK YAYIM YAPMAKTADIR
TİRAJ 5.000 (AYLIK GENEL)	TİRAJ 15.000 (AYLIK GENEL)
TOPLAM SAYFA SAYISI:10	TOPLAM SAYFA SAYISI:20
RENKLİ SAYFA:6 RENKSİZ SAYFA:4	RENKLİ SAYFA:16 RENKSİZ SAYFA:4
SİYASİ REKLAMLAR VE ÖZEL REKLAMLAR MEVCUTTUR	SİYASİ REKLAMLAR VE ÖZEL REKLAMLAR MEVCUTTUR
KÜNYE MEVCUT	KÜNYE MEVCUT
İNTERNET HABERCİLİĞİ MEVCUT DEĞİL	İNTERNET HABERCİLİĞİ MEVCUT

Tablo 2. Ataköy Gazetesi 1999-2013 Yılları Karşılaştırılması

MART 1999	MART 2013
AYLIK YAYIM YAPMAKTADIR	AYLIK YAYIM YAPMAKTADIR
TİRAJ 1.000 (AYLIK GENEL)	TİRAJ 5.000 (AYLIK GENEL)
TOPLAM SAYFA SAYISI:24	TOPLAM SAYFA SAYISI:40
RENKLİ SAYFA:16 RENKSİZ SAYFA:8	RENKLİ SAYFA:28 RENKSİZ SAYFA:12
ÖZEL REKLAMLAR MEVCUTTUR	SİYASİ REKLAMLAR VE ÖZEL REKLAMLAR MEVCUTTUR
KÜNYE MEVCUT	KÜNYE MEVCUT
İNTERNET HABERCİLİĞİ MEVCUT DEĞİL	İNTERNET HABERCİLİĞİ MEVCUT

KENT YAŞAM GAZETESİ VE ATAKÖY GAZETESİNİN İNCELENMESİ

Yerel basın, bulunduğu bölge açısından önemli bir görevde bulunmaktadır. Görevde bulunduğu sürece birçok sorunlar yaşamaktadır. Bunlara rağmen ayakta durabilen ve yayım hayatında devam eden yerel gazeteler olduğu gibi kapanan gazetelerde bulunmaktadır. Kent Yaşam Gazetesi, 1994 yılında kurulmasına rağmen hızla büyüyerek bugünlere gelmiştir. Aynı şekilde Ataköy Gazetesi de aynı şekilde gelmiştir. 90'lı yıllarda yayım hayatına giren bu iki gazete günümüze geldiği zaman içerisinde teknolojiye ayak uydurarak değişimler yaşamıştır. Öncelikle Kent Yaşam Gazetesi'nin sayfa sayılarının 90'lı yıllarda

10 iken şuan da 20 sayfaya çıktığını, Ataköy Gazetesinin ise 24 sayfadan 40 sayfaya çıktığını görmekteyiz. Aynı zamanda sayfa sayılarının artmasının yanında renkli sayfa sayılarında da artış olduğu görülmektedir. Bunlar, gelişen teknoloji ve matbaa sistemlerine ayak uydurma ile gerçekleşmiştir. Anadolu'da birçok yerel basın hala ilkel düzeyde gazete çıkarmakta ve yıllar içerisinde tarihin karanlık sayfalarında kaybolmaktadırlar. Teknolojinin ne kadar etkili olduğu görülmektedir. Teknoloji kapsamı içerisinde ayrı bir yeri olan internetin kullanılması da çok önemli bir etkidir. Kent Yaşam Gazetesi ve Ataköy Gazetesi internet haberciliği de yapmaktadır. İnternette kitleye ulaşmak hızlı ve ucuzdur. Kent Yaşam Gazetesi'nin internet haberciliği yaptığı internet sitesi <http://www.yasamgazetesi.com.tr>, Ataköy gazetesinin ise www.atakoygazete.com.tr'dir. Özellikle Kent Yaşam Gazetesinin internet sitesine bakıldığında sürekli güncellendiği ve haber akışının hızlı olduğu görülmekte, Ataköy Gazetesi ise internet haberciliğini kullanmakta fakat sürekli güncellenmemektedir. Ayrıca internet haberciliğinin avantajlarından biri olan anket uygulamasını Kent Yaşam Gazetesi internet sitesinden uygulamaktadır. İnternet haberciliği yapan bu iki yerel gazete aynı zamanda internet sitelerine aldıkları reklamlar ile ek bir gelir elde etmektedirler.

Kent Yaşam Gazetesi ve Ataköy Gazeteleri arasında farklılık vardır. Bu farklılık, Kent Yaşam Gazetesi'nin İstanbul'un geneline hitap etmesidir. Ataköy Gazetesi ise yalnızca Bakırköy'e yayım yapmaktadır. Kısaca ikisi de yerel gazetedir. Fakat hedef kitleleri farklıdır. İki gazetenin de çıkarmış oldukları gazetelere bakıldığında siyasi reklamlar(yerel seçim zamanında başkan adayları, parti adayları, meclis üyesi adayları ve muhtar adayları gibi) ve özel reklam ilanları bulunmaktadır.

Yerel gazeteler, sadece bölgesinde gerçekleşen olaylar veya sorunlar ile yetinmemektedir. Yerel gazeteler, ulusal haberlere de yer vermektedir. Bu bağlamda, Kent Yaşam Gazetesi ulusal haberlere genel anlamda ağırlık vermektedir. Çünkü, İstanbul merkezi bir konumdur. Bu merkez, tüm yurda haber akışı sağlamaktadır. Ulusal haber konusunda diğer incelemiş olduğumuz Ataköy Gazetesi'ne bakacak olursak, Kent Yaşam Gazetesine göre oldukça az sayıda ulusal haber vermektedir. Çünkü, yayım yaptığı bölge dar bölge niteliği taşımakta ve hedef kitlesi de bu dar bölgede bulunmaktadır.

Gazetelerin boyutlarına baktığımızda Kent Yaşam Gazetesi'nin 52,5x 35,4 ölçüsü ile normal bir ulusal gazete boyutunda yayım yapmaktadır. Diğer bir yandan Ataköy Gazetesi tam tersine tabloid boyuttadır. Tabloid boyut olması nedeniyle de sayfa sayısını 40' a çıkarmış ve ekonomik anlamda sorun yaşamamıştır. İki gazetede yayım hayatına başladıkları tarihten bugüne kadar yayım yaptıkları gazetelerde künyelerini göstermişlerdir. Basın Kanunu'nun 4. maddesi gereğince künye belirtilmek zorunludur. Bu iki gazete bu kanuna uymuştur. Bu kanuna uymamanın cezaları mevcuttur. Cezalar, para cezaları ile karşılığını bulmaktadır. Haber içerikleri kapsamında ele alınacak olursa, her iki yerel gazetede siyasi, kültürel, toplumsal ve güncel konulara yer vermektedir. Haber içeriklerinde spor bölümü bakımından Kent Yaşam Gazetesi genel olarak ülke genelindeki spor faaliyetlerini ele almaktadır. Ataköy Gazetesi ise spor içeriği kapsamında haber yayımlamamaktadır.

Köşe yazarları bir gazetenin ya da internet haberciliğinin olmazsa olmazlarından. Bu kapsamda bakacak olursak, Kent Yaşam Gazetesi'nin 10, Ataköy Gazetesi'nin 11 köşe yazarı bulunmaktadır. Matbaa sistemlerine uyum sağlayan iki gazetede yıllar içerisinde tiraj sayılarını artırmışlardır. Kent Yaşam Gazetesi 5.000' den 15.000'e, Ataköy Gazetesi ise 1.000'den 5.000 tiraja ulaşmışlardır. Kent Yaşam Gazetesi haftalık olarak yayım yaparken, Ataköy Gazetesi aylık yayım yapmaktadır.

SONUÇ

Yerel basın, bulunduğu bölgenin sorunlarını gündeme getirerek bir kamuoyu oluşturmaktadır. Bulunduğu bölge açısından önemi büyük olan yerel basın, birçok sorunla karşı karşıya kalmış ve birçok yerel gazete kapanmıştır. Bunun yanında, yıllar boyunca sorunlara karşı ayakta durabilen yerel gazeteler de olmuştur. Kent Yaşam Gazetesi ve Ataköy Gazetesi, 90'lı yıllardan günümüze kadar ayakta durmayı başarmışlar ve yayım hayatlarına devam etmişlerdir.

Kent Yaşam Gazetesi logosunda, İstanbul'un sembolü sayılabilecek Kız Kulesi'ni kullanmıştır. "İstanbul'un Tek Bağımsız Haftalık Kent Gazetesi", sloganı yapılmıştır. Bu slogan gazetenin logo kısmının olduğu bölümde verilmiştir. Logo kısmında ayrıca gazetenin yılı, sayısı ve fiyatı belirtilmiştir. Logo kısmında kırmızı- beyaz renkleri kullanılmıştır. Ataköy Gazetesi'nin ise logosu daha klasik bir şekilde yalnızca gazetenin ismi olarak ele alınmıştır. "Bakırköy'de 1 Numara" sloganı kullanılmıştır. İsim kısmında "Sürekli, Etkili, İlkeli 21 Yaşında" şeklinde ikinci bir slogan yer almıştır. Ataköy Gazetesi'nin ismi, bordo- beyaz renkleri ile belirtilmiştir. Ayrıca tarih, sayı, fiyat ve internet sitesi belirtilmiştir. Kent Yaşam Gazetesi haftalık yayım yaparken, Ataköy Gazetesi aylık yayım yapmaktadır.

Her geçen gün teknoloji gelişmekte ve bununla birlikte gelişen teknolojiye ayak uydurulmaktadır. Gelişen teknolojinin en büyük etkisi medya sektörüne olmuştur. Özellikle internetin var olması ve bununla birlikte internet haberciliğinin başlaması haber akışını hızlandırmış ve haberler topluma daha hızlı bir şekilde ulaştırılmaya başlanmıştır. Matbaa sistemlerinin de teknolojiye ayak uydurması basın açısından önemli olmuştur. Gazetelerin sayfa sayılarında artış olmuştur ve gazeteler daha hızlı bir şekilde matbaa da basılıp okuyucu ile buluşmuştur. Kent Yaşam Gazetesi ve Ataköy Gazetesi, gelişen teknoloji ile birlikte internet haberciliğini ve gelişmiş matbaaları kullanarak yayım hayatlarını sürdürmüşlerdir.

İnternet haberciliği ve teknolojinin gelişmesinin dezavantajı bu iki yerel gazeteye yansımıştır. 1999 yılında Kent Yaşam Gazetesi'nin çalışan sayısı 30 iken 2013 yılında 23 olmuş, Ataköy Gazetesi'nin 1999 yılında çalışan sayısı 10 iken 2013 yılında 6 olmuştur. Her iki gazetede de çalışan sayısında gözle görülür bir şekilde azalma olmuştur.

90'lı yıllardan bugünlere gelen bu iki yerel gazete, yıllar içerisinde birçok değişim yaşamıştır. 1999 yılında Ataköy Gazetesinin sayfa sayısı 20 iken 2013 yılında 40, Kent Yaşam Gazetesi'nin ise 1999 yılında sayfa sayısı 10 iken 2013 yılında 20'ye yükselmiştir. Bu doğrultuda Ataköy Gazetesi'nin tiraj sayısı 1999 yılında 1.000 iken 2013 yılında 5.000, Kent Yaşam Gazetesi'nin 1999 yılında 5.000 iken 2013 yılında 15.000 tiraja yükselmiştir. Aynı zamanda renki sayfa oranlarında bu doğrultuda artış göstermiştir. Gazetelerin boyutlarına bakıldığı zaman, 90'lı yıllar ile 2013 yıllarında iki gazetenin aynı boyutta olduğu gözlemlenmiştir. Künyelerinde ise yalnızca Genel Yayın Yönetmenliği ve Yazı İşleri'nde isim değişiklikleri olmuştur. Seçim zamanlarında özellikle parti, aday reklamları ve adayların röportajları yer almıştır. Seçim zamanı dışında ise sadece belediye ve özel reklamlar yer almıştır.

Haber içerikleri bakımından, Kent Yaşam Gazetesi İstanbul geneline yayım yaptığı için ulusal haber niteliğinde yayımlar yapmaktadır. Çünkü, İstanbul merkezi bir noktadır. Nüfus yoğunluğunun etkisi de büyük etkindir. Ataköy Gazetesi'ne baktığımız zaman, yalnızca Bakırköy ilçesine yayım yaptığı için ulusal haber oranı az yerel nitelikte haber oranı fazladır. Kent Yaşam Gazetesi'nde ortalama haber sayısı 60 iken, Ataköy Gazetesi'nin 50-60'tır. Kent Yaşam Gazetesi her türlü konuyu haber yaparken, Ataköy Gazetesi spor alanında haber yapmamaktadır. Sonuç olarak, yerel basın incelemesinde ele aldığım iki yerel gazete yıllar içerisinde gelişim göstermiştir. Teknolojiye ayak uydurmuş ve yayım hayatlarına aksamadan devam etmişlerdir.

KAYNAKÇA

Atabek, N. (2005). *Tarihsel Süreçte Türkiye'de Yerel Basın ve Yerel Yönetimler*. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 23, 63-74.

Basın Kanunu, (<http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5187.html>, 10.09.2013 Erişim Tarihi: 07.03.2015).

Girgin, A. (1997). *Türkiye'deki Yerel Basının Gelişmesi*. İstanbul: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yayınları.

Girgin, A. (2009). *Türkiye'de Yerel Basın*. İstanbul: Der Yayınevi

Girgin, Atilla (2001), *Türk Basın Tarihinde lokal Gazetecilik*, İstanbul: İnkılap Kitapevi

Gürel, N. (2004). *Şu Bizim Medya*. İstanbul: Bas-Haş

Millet, Selma; *lokal Basınımız*, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi. Dergisi, üç Temmuz 1993, s.77

Ünal, Ş. (1996). *Yerel Basının Sorunları*. *Yeni Türkiye Dergisi Medya Özel Sayısı, II (12)*, 1068-1072.

Vural, M.A. (2007). *İşlev, Önem ve Misyonlarıyla Yerel Basın ve Eskişehir Örnekleminde Elde Edilen Bulgular*. Sedat Gezgin (Ed). *Türkiye’de Yerel Basın İçinde (s: 337-356)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.

Yengin, D. (2017). *İletişim Çalışmalarında Araştırma Yöntemleri ve Uygulamaları*, İstanbul: Der Yayınları.

Ekler

ATAKÖY GAZETESİ/ YIL:21/ SAYI:224/2013 MART

ATAKÖY GAZETESİ/ YIL:6/ SAYI:72/ 1999 MART

KENT YAŞAM GAZETESİ/ YIL:18/ SAY:765/ 2013 MART

KENT YAŞAM GAZETESİ/ YIL:5/ SAYI:139/ 1999 MART

